

ENGAGERAT

En tidning om vård och behandling

Nu vänder vi på begreppen!

Män i vården

— en
utsatt
minoritet

2

Ledare

3

Manliga förebilder

4-5

Små rädda pojkar
- stora rädda män

5-6

Fin miljö,
trivsel och institution

7

Pappa på Birkahemmet

8-9

Även männen har press
på sig
- skyddskonsulent reflekterar

10

Unga kriminella

11

Missbruk och beroende

12-13

Man eller kvinna...
- gör det någon skillnad?

14-15

Aldrig roligt
att tillhöra en minoritet

samt

...Notiser

Mer om Gryning Vård AB

får du på vår hemsida
www.gryning.se.

Där finns mer att läsa om vårt
uppdrag och våra verksamheter.
Blir du intresserad av att arbeta
inom Gryning finns det även en
rubrik med "Lediga tjänster".

Svårare ämne än vanligt

Under åren som gått har jag skrivit många ledare i Engagerat. Men denna gång var det svårare än det brukar. En gång hade vi ett temanummer om flickor i vården och det var ingen som ifrågasatte detta. Men när vi nu väljer att lyfta fram männen och pojkarna i vården som en utsatt grupp, upptäcker jag att ämnet är kontroversiellt. Jag får svårt att formulera mig. Vilket är mitt budskap? Är verkligen de tuffa pojkarna missgynnade i förhållande till flickorna? Och behöver verkligen män i vården prioriteras ännu mer - drar de inte alltid det längsta strået när det gäller löneutveckling och karriärmöjligheter?

Ämnet jämställdhet är på samma gång nästan "uttjat" och samtidigt så oerhört brännande. Det är både politiskt korrekt och något som faktiskt berör oss var och en som person både i privatlivet och yrkeslivet. Jag utgår från att nästan alla någon gång känt sig missförstådd eller missgynnad - det kan gälla subtila antydningar, stereotypa förväntningar eller känslan av utanförskap. Och då ligger misstanken snubblande nära att det handlar om kön, ålder, kulturell bakgrund eller något annat som gör oss sårbara.

I detta nummer av Engagerat berättar vi om män och pojkar som behandlare och som klienter. Vi redogör för undersökningar och vi funderar över praktiska skillnader i vardagen. Målet är att ämnet skall väcka tankar, leda till diskussioner och förbättra både vården och arbetsmiljön. Även om vi kommit långt i både Sverige och Gryning, så tror jag dessvärre att det finns mycket som återstår att göra i jämställdhets- och mångfaldsarbetet.

För min egen del vill jag verka för att Gryning blir den en riktigt bra arbetsgivare för både män och kvinnor. Detta är ett självändamål men det är också vägen till den bästa tänkbara vården för både pojkar och flickor. Det låter självklart, men är långt ifrån enkelt. Det kräver hög medvetenhet från oss alla, både i stunden och när vi drar upp de stora strategierna. Hoppas att ni får en trevlig och tankeväckande läsning!

Marianne Forslund
marianne.forslund@gryning.se

* Avbildade personer i berättande artiklar har inget samband med de verkliga personerna i artikeln.

ENGAGERAT ges ut av Gryning Vård AB • Box 5154 (Gårdavägen 2), 402 26 Göteborg • tel: 031-703 39 50 • fax: 031-703 73 49 • internet: www.gryning.se • e-post: fornamn.efternamn@gryning.se • Redaktör: Annika Strid, 031-703 73 48
Ansvarig utgivare: Marianne Forslund, 031-703 73 40 • Redaktionskommitté: Alf Bengtsson, Jan Bennet, Marie-Anne Ervér, Anna-Lena Grundel, Inge Olofsson, Maija-Riitta Ottemo, Katarina Wennersten, Inger Westerlund
Produktion: Progressive Marketing AB, www.promarketing.se • Fotografier: Om ej annat anges är fotografi er tagna av personer inom Gryning eller redaktionen • Tidningen trycks på Profi Matt 150/170g

 MILJÖMÄRKT Trycksak 341 537

Manliga förebilder - är det viktigt?

Pojkar behöver manliga förebilder, särskilt pojkar som växer upp med ensamstående mammor - visst har vi alla hört detta påstående många gånger? Men vad ligger bakom denna föreställning? Vad är det som män har och som kvinnor saknar och som pojkar behöver?

För *Helena Johansson*, forskare på Institutionen för socialt arbete i Göteborg, väcktes frågor kring manliga förebilder då hon arbetade med uppdrag från socialtjänsten att hitta kontaktpersoner till ungdomar med problem. När Helena ombads att få tag i lämpliga kontaktpersoner till "stökiga" pojkar fick hon nästan alltid tillägget att en manlig person vore önskvärd, då pojken saknade en manlig förebild. Till en början såg hon inget märkligt med denna begäran, men allt eftersom började hon reflektera allt mer över vilka tankar och teorier som kan ligga till grund för antagandet om betydelsen av manliga förebilder. När hon senare fick möjlighet att börja forska blev "manliga förebilder" temat hon fördjupade sig i. Hennes doktorsavhandling blev klar 2006 och har fått mycket uppmärksamhet. En regnig hösteftermiddag fick jag möjlighet att träffa Helena och höra henne berätta mer om sin forskning och sina tankar. I en enkät till socialsekreterare uttryckte alla samstämmigt att bristen på manliga förebilder medförde att det ofta var problematiskt med pojkar till ensamstående mammor. De ensamstå-

ende mammorna ansågs också ofta ha svårigheter att sätta gränser. De förväntningar som ställdes på mammans föräldraskap var högre än de krav som ställdes på pappan. Hans biologiska roll uppfattades som "good enough" och hans frånvaro blev inte så sällan också mammans ansvar.

I intervjuer med manlig personal inom gruppverksamheter för pojkar, framkom två definitioner på manlighet. Det typiskt manliga beskrevs som tyst, strängt och kontrollerande. Samtidigt framhölls en mer "modern", jämställd syn där män kan kommunicera om sina känslor och visa svaghet. De olika synsätten kunde kombineras genom att personalen definierade sig själva som jämställda, medan de pojkar de mötte ansågs ha mer konservativ syn på manlighet. I upplägget av olika behandlingsinsatser återspeglades ofta det traditionella synsättet på manlighet. Ordning, struktur och kroppslig styrka ansågs viktigt. Självförtroendet skulle byggas upp genom olika utmanande, fysiskt stärkande aktiviteter. Genom att pojkarna utsatte sig för provningar skulle deras självkännet öka.

Helena skulle önska att hennes forskning bidrar till reflektion över vilka könsroller vi utgår från i vårt möte med klienter. Hon möter ibland synsättet att man först försöker hitta åtgärder för att få ordning på problemet (= den bråkige pojken). Jämställdhetsfrågor får tas när tid finns. Istället anser Helena att jämställdhet är

en bas att utgå ifrån och som gör att arbetet tillsammans med klienterna blir bättre. Vilken typ av manlighet behöver pojkar med problem möta? Var går våra egna gränser för vad som är normalt? Vi är vana vid att möta aggressiva pojkar men hur är insatserna för pojkar med problem som inte är utåtagerande?

Marie-Anne Ervér
Marie-anne.erver@gryning.se

•••• notiser ••••

Resursteamet i Göteborg firar 4 år och inbjuder till en frukostföreläsning med fil. dr. Helena Johansson på Hotel Eggers fredagen den 16/1 2009, kl. 8.30-9.30.

Helena berättar om sin forskning under rubriken "Könsperspektiv på socialt arbete med ungdomar". Från kl. 7.45 serveras kaffe/te och smörgåsar.

Arrangemanget är kostnadsfritt. Först till kvarn gäller! Anmäl dig till Resursteamet på tfn. 031-83 26 60 eller e-post resursteamet@gryning.se

Varmt välkomna!
Hanna, Jenny, Kerstin,
Lars-Gunnar och Marcus

Hur små rädda pojkar kan bli stora rädda män

Mäns utsatthet i vården, en paradox? Det är kvinnor som är offer i alla sammanhang. Även i vården, mannen är mall och kvinnan avvikande och får sämre vård. Inom socialt arbete talas det om flickors utsatthet. Inom flera verksamheter arbetar enbart kvinnor med kvinnor. Forskningen stöder detta sätt att organisera behandling av flickor/kvinnor. Men hur är det för pojkar och män?

Hur är det att vara ung pojke inom ungdomsvården?

I en forskningsrapport, "Kön och behandling inom tvångsvård" från SiS som kom i maj 2008 finner jag många iakttagelser från forskarna som ger stöd för hypotesen att pojkar bemöts stereotypt i behandlingsarbetet pga. sitt kön.

Det är två externa forskare, universitetslektorerna Leili Laanemets och Arne Kristiansen som på SiS uppdrag kartlagt vård och behandlingsarbetet på SiS institutioner ur ett jämställdhetsperspektiv.

I rapporten, som finns att ladda ner på SiS hemsida, framkommer att flickor och pojkar bemöts olika pga. kön. Utrymmet här är dock för litet för att problematisera kring både flickors och pojkars utsatthet utifrån kön i behandling. Jag berör inte heller den del av rapporten som rör vuxna missbrukare. Jag kommer i stället att fokusera på det som missgynnar pojkarnas behandling och utveckling till jämställda män.

Ungdomsvården i ett genusperspektiv

Studien genomfördes genom deltagande observation på ett antal avdelningar inom tvångsvården för både ungdomar och vuxna missbrukare. Forskarna har också intervjuat personal och använt sig av enkäter. Det visade sig att bemötandet av flickor och pojkar var olika. Personalen resonerade och teoretiserade mer i behandlingen av flickor. Man

visade större omsorg om deras integritet och vården var mer individualiserad. Behandlingen var mer inriktad på relationer och att stärka flickan. Kontrollen av flickorna gick ut på, något tillspetsat, att hindra dem från att göra sig själva illa.

Pojkarna bemöttes rakt och auktoritärt, de hade få möjligheter att visa upp känslor som ledsnad, saknad, oro och osäkerhet. Deras vardag var mer strukturerad och planerad i detalj. Pojkarna skulle lära sig att bli "stora, starka, ansvarsstagande och rationella män utan att visa sina känslor". Kontrollen av pojkarna organiserades utifrån att de var farliga för andra. Vården tenderade att bli mer ensidig och mindre individualiserad.

Olikheten i behandlingen av flickor och pojkar genomsyrade allt ifrån fysisk utformning av miljön och vilka aktiviteter som erbjöds på flick- respektive pojkavdelningar

till metoder för gränssättning och psykologiska förklaringsmodeller för olika beteenden. På flickavdelningarna var det mer ombonat och hemligt medan miljön på pojkavdelningarna var utformade utifrån säkerhet. Flickorna hade tillgång till en mer blandad arsenal av aktiviteter. Dessa var också oftare könsöverskridande (t ex träslöjd) än de som erbjöds pojkarna.

Pojkarnas fritid byggde mycket på idrott och andra kollektiva former av aktivitet. Det fanns en högre tolerans för flickornas oönskade beteende. Pojkarna gränssattes tidigare och tydligare och oftare med fysiska maktmedel än flickorna. Pojkarna "markerade" man – med flickorna pratade man.

Könsroller i personalgrupperna

De flesta avdelningar hade en medveten policy om personalens sammansättning avseende kön. Personal av bägge könen

utförde uppgifter som matlagning, städning och olika aktiviteter med ungdomarna. Det var mer jämställt på avdelningar med jämn könsfördelning. På avdelningar med färre kvinnor än män tenderade traditionella könsrollsmönster befastas istället för att utmanas. Kvinnorna stod för relationer och känslor gentemot ungdomarna. Männerna var mer fysiska och praktiska.

Efter att ha läst rapporten framstår pojkarna som de stora förlorarna ur ett köns och jämställdhetsperspektiv.

De riskerar att betraktas stereotypt både utifrån kön och utifrån kulturell bakgrund. De fostras in i ett mansideal som dyrkar den store, starke, tyste mannen. Pojkarna ska lära sig lyda order snarare än bli kritiskt tänkande samhällsmedborgare.

Pojken ses inte som en individ på samma sätt som flickan inom den slutna ungdomsvården, utan det manliga kollektivet betonas. Pojken kan inte vara offer utan endast förövare. Pojkar löser konflikter med fysisk styrka, inte med ord.

Det finns forskning som visar att enkönade institutioner är bra för kvinnor. De får vila från mansvärldens objektifiering av

kvinnokroppen i en miljö med endast kvinnor. De slipper underordna sig pga. sitt kön. Kvinnor tillåts också i hög grad agera könsöverskridande.

Min personliga undran blir om det är tvärtom för män. I en manlig värld är det uppenbar risk att traditionella könsroller befastas och att ett föräldrat mansideal blir norm. Pojkar i behandling får underordna sig utifrån fysisk styrka gentemot det egna könet. Pojkar i behandling får sämre chans än andra jämnåriga att bejaka egenskaper som betraktas som feminina.

Jag tror att genus och jämställdhetsfrågor bör lyftas fram mer medvetet utifrån pojkars och mäns livsvillkor i behandlingsarbetet än vad som görs idag.

Att bli en jämställd man eller kvinna borde vara ett mål i sig i behandlingen av unga människor.

Katarina Wennersten
katarina.wennersten@gryning.se

• • • notiser • • •

Studiebesök från Vitryssland och Lettland

Socialtjänsten i Lerum har ett SIDA-projekt tillsammans med socialarbetare från Vitryssland och Lettland. När det var Lerums tur att ta emot studiebesökare, kontaktades Trollbacken för att ge möjlighet att visa ett svenskt behandlingshem. Naturligtvis ville vi vara med för att presentera Gryning vård AB och en av

deras institutioner. Den 9 oktober var det dags för besöket. Med hjälp av goda medarbetare fick deltagarna en överblick av Grynings verksamheter och en beskrivning av barn- och familjeavdelningarna på Trollbacken. Vi fick många frågor. En del var bekant men vi förstod också att mycket skiljer sig åt. Besöket avslutades med en rundvandring och en god lunch, som vår husmor tillagat.

Fin miljö, trivsel och institution - får vi ihop det?

Vi har skrivit mycket om de ungdomar som har kommit till någon av våra institutioner. Nästan alltid ur ett behandlingsperspektiv - metoder, problematik och hur våra institutioner arbetar inom sina respektive områden. Och det är viktigt förstås. Men lika viktigt är det att fundera över hur vi tänker om vår institutionsmiljö. Jag gav mig ut för att undersöka lite. Med fokus på killarna.

Några frågeställningar och funderingar hade jag med mig. Självklart ska det vara rent och snyggt. Och anpassat efter den

målgrupp vi arbetar med. Maten ska vara vällagad och näringsrik. Men sen då? Om målgruppen är unga tjejer - borde gardinerna vara rosa? Eller måste det finnas en träningsstudio med utrustning för tyngdlyftning och boxning om det är en institution för pojkar?

Hur fint får det vara?

Målet är ju alltid att ungdomen ska tillbaka till sin familj. Kan det bli för trivsamt?

Nej! Det kan aldrig bli så trivsamt på våra institutioner att någon vill stanna längre än nödvändigt. Men under tiden de är hos oss, så ska vi göra det så bra som möjligt - utifrån alla perspektiv.

Vad tycker killarna?

Erik - 14 år - fyller 15 snart. Han bor för en stund i sitt liv på Bergiusgården. Verkar trivas. Han tycker om att spela biljard och tycker det är synd att biljardbordet på Bergius är nedmonterat! Det finns gott om utrymme för fysisk träning och

Erik utnyttjar det ungefär en gång i veckan. Han tycker att det är lagom. Musik tycker han om också och när musikrummet gjordes om till dansstudio (?) fick han ett piano placerat på sitt rum. Han spelar ibland.

Det första han säger när jag frågar om han saknar någonting - förutom sin familj? - Dator! Jag skulle vilja ha möjlighet att använda dator och Internet.

Han är en tekniskt intresserad kille som läser "Illustrerad Vetenskap", "Teknikens Värld" och andra liknande tidningar. Det är personalen som ombesörjer tidningsinköpen.

Han tycker att livet på Bergius är ok men att hans rum är "ödsligt". Det skulle vara lite mer ombonat. Och TV:n i samlingsrummet är gammal och har dåligt ljud. Vill han ha en egen TV på rummet?

- Ja, förstås men då skulle jag inte komma upp ur sängen på morgonen! Och det skulle rubba strukturen!

Johan är 15 år - han blir 16 om 2 månader. Han bor på Lilla Torp just nu. Vi sitter i ett rum på "tjejavdelningen" och pratar över en Cola och en Ramlösa. Han har varit här snart 4 veckor och ska åka hem den 5 december.

Han tycker om fordonsteknik, musik och att köra "cross" och umgås med kompisar. Musikintresset får han utlopp för i musikrummet som har all nödvändig utrustning. De har t o m gjort en egen låt - Johan och två andra på institutionen. Både text och musik. Fysiska aktiviteter är viktiga också här. Promenader, gym, bowling, pingis, klättring och mycket annat. Det gillar han.

Vi diskuterar rummets utformning och färger. Och jag frågar om rummen ser likadana ut eller om det är skillnad mellan "tjejavdelningen" och "killavdelningen"? - Nä, det är vita väggar och ungefär samma möbler. Jag tycker det är trivsamt.

Vi får möblera om som vi vill och ta med egna saker hemifrån. Bilder som vi gör kan vi sätta upp i rummen. Och så kan vi ha egen stereo. Gröna växter, frågar jag? - Det vår väl bli en kaktus då, tycker Johan! Och vi enas om att de troligen t o m överlever att bli vattnade med Coca Cola!

Precis som Erik tycker Johan att han trivs. Han saknar sina kompisar och skulle gärna ha något som betraktas som omöjligt - en mobil! Det är ju liksom livlinan. Maten får samma betyg av Johan som av Erik. - Den är god! Men förstås inte som hemma. Fast klart bättre än bamba!

Kvalitetstänk - hela vägen

Den känsla jag har fått är att trots situationen i sig så finns där en slags "grundtrivsel". Därmed inte sagt att vi ska slå oss till ro. Det viktigaste är ju att vi faktiskt har ställt oss frågan: Hur trivs man på våra institutioner? Och hur kan vi förbättra på olika sätt? Ska vi tänka rosa gardiner för tjejerna eller ska det vara svart - för alla tonåringar? Eller finns trivseln i väggarna och med personalen?

Vi pratar mycket om kvalitet i Gryning. Miljön på våra institutioner ingår som en självklar faktor i detta arbete. Och nog är det väl bra att få lite synpunkter från de som faktiskt bor hos oss?

Tack "mina intervjuoffer" Erik och Johan!

Inger Westerlund
inger.westerlund@gryning.se

Pappa på Birkahemmet

Hur har pappor det på Birkahemmet? Birkahemmet är för mig en typiskt kvinnlig miljö, där mamma-barn -relationen står i centrum och behandlingsarbetet är fokuserat på den tidiga anknytningen mellan det lilla barnet och mamman. Vad innebär detta för en pappa?

Jag träffar Per Erwander och hans psykologpraktikant Daniel Bramberger för att få svar på mina frågor. Per är psykolog på Birkahemmet och han började arbeta där redan 1987.

– När jag började på Birkahemmet var det mycket ovanligt att vi tog emot hela familjer eller ensamma pappor med barn. Mamma och barn placeringarna dominerar fortfarande, men numera är det vanligt att ta emot ”hela familjer” och under förra året arbetade vi med tre ensamma pappor och deras barn. Gemensamt för dessa pappor var att de innan placeringen hade haft svårt att få till det tidigare i livet, säger Per. Men tiden på Birkahemmet blev en vändpunkt för dem.

Hur fungerar det för papporna att relatera till det nyfödda barnet?

– Under den allra första tiden i barnets liv har mamman ofta ett försprång gentemot pappan genom graviditeten och amningen. Även den kulturella synen på pappans roll kan under spädbarnsperioden göra det svårare att skapa en närhet till barnet och att känna in barnets behov. För många pappor blir betydligt lättare när barnet blir äldre och tydligare i sitt kontaktbeteende. I samband med det första leendet, händer det något, då får pappan en respons ifrån sitt barn som gör att han känner sig betydelsefull som förälder, säger Daniel.

– Birkahemmet använder samma metoder och tekniker i arbetet med pappa och barn som med mamma och barn, fortsätter Per. Föräldern får hjälp av behandlaren att hitta sitt sätt att fungera i föräldrarollen. Per säger att kan vi skapa en allians med föräldern kring en uppgift blir det ofta bra. För vissa föräldrar är de egna behoven ibland nästan större än barnets. Behandlingen går då ut på att få in barnet i fokus. Många gånger krävs mer av oss för att få till stånd en allians med en pappa än med en mamma under spädbarnsperioden och därför tar processerna ofta längre tid.

– Pappor har generellt ett större behov av oss som modell under nyföddhetsperioden än vad mammorna har, säger Daniel. Vi har förståelse för att pappor kan uppleva att det inte känns naturligt att ligga på golvet och gulla och jollra med det lilla barnet, men målet är ändå att komma dit. Pappor är ju ofta lite yvigare än vad mammor är i kontakten med barnet. Pappor står mer för att föra in yttervärlden, för mammor är det ingen brådska med det nya.

– I arbetet med ”hela familjer” hjälper vi familjerna att hitta en fungerande modell för att gemensamt ta ansvar för barnet och att våga känna tillit till vad den andre gör. Vi arbetar med att hjälpa familjen klara omställningen till att bli tre, för att sedan kunna hitta tillbaka till varandra. Som förälder behöver man klara av att barnet utvecklar en nära relation med den andre föräldern, utan att känslan avund och svartsjuka får ta över och förstöra barnets möjligheter.

– Jag tror att samhället i allmänhet ofta känner större osäkerhet kring hur mycket stöd och uppbackning det kan behövas till en pappa – barn familj, än till en mamma – barn familj, säger Per.

– Det kanske hänger ihop med, att ser man en pappa med barn men ingen mamma, ser man avsaknaden av mamma mer, än om man ser en mamma med barn där pappa saknas.

Hur många män är det som arbetar på Birka undrar jag?

– Just nu är vi två när Daniel gör sin psykologpraktik här denna terminen, annars är jag ensam man, säger Per. Jag tycker att det skulle behövas fler män, men det finns en dubbelhet till manlig personal. Ska vi få in mer män krävs en större beslutsamhet, man måste bestämma sig för att det är ett viktigt kriterium vid rekrytering.

Per och Daniel har berättat om spädbarn som lämnats av mamman och där pappan står ensam med ansvaret. Pappor som lyckas bli en tillräckligt bra förälder, trots sitt tidigare ganska brokiga liv till. Berättelserna har berört mig och lett till eftertanke.

Jag frågar mig, påverkas jag på samma sätt av en mamma som blivit lämnad?

*Annika Strid
Annika.strid@gryning.se*

Vi måste lyfta fram också

- Nejat, skyddskonsulent i Gryning

I sitt arbete i Grynings skyddsboende träffar Nejat många män som har en enorm kulturell press på sig. Hon menar att i våldshandlingar som utgår från ett hedersperspektiv, är egentligen alla offer. Även männen har press på sig. En press som de i vissa fall bara kan bli av med genom att bli förövare.

- Vi måste förstå att det i stora delar av mellanöstern idag fortfarande är vanligt med äktenskap som bestäms av föräldrarna på samma sätt som det gjordes i Sverige långt in på arton- och nittonhundratalet. I dessa länder är det fortfarande är vanhedrande att säga nej till sådana äktenskap. Nejat börjar med att ge sin syn på bakgrunden till hedersbegreppet. Det handlar ytterst om att kravet på kvinnlig kyskhet är centralt för en hel familjs anseende, dess heder. Detta gäller framförallt i Mellanöstern och delar av Nordafrika men också i delar av Medelhavsområdet. Eftersom det är männens sak att upprätthålla sin egen heder måste de också se till att kvinnliga släktingar behåller sin oskuld tills de gifter sig. Tidiga, tvångsmässiga äktenskap blir då ett effektivt medel att förhindra föräktenskapliga sexuella förbindelser och bevara flickornas kyskhet.

- Vi är vana vid att bara prata om kvinnorna som offer, säger Nejat. Delvis säkert för att det är så mycket vanligare att kvinnor blir utsatta. Det är också mer vanhedrande för män att prata om att de blivit utsatta. Det finns många män idag som tvingats att gifta sig mot sin vilja men som inte vill erkänna detta, kanske inte ens för sig själva. Det är fortfarande en väldigt naturlig del av kulturen. De är uppvuxna med vetskapen att de inte kommer att få välja partner och ser inget konstigt med det.

Samtidigt är det så att de pojkar som protesterar, oftare ges rätten att säga nej än vad flickorna har. Det behöver inte innebära att han sedan själv får välja, i slutändan är det ändå föräldrarna som väljer. - Men säger Nejat, det handlar inte bara om att gifta sig. Det handlar också om att inte få skilja sig. Om det ursprungligen handlade om att två släkter "bytte kvinnor med varandra" skulle det skapa obalans mellan släkterna om ett av paren skilde sig. Det är viktigt att förstå att den balansen är mycket viktig för att båda släkterna skall kunna upprätthålla sin heder, både inför sig själva, och inför varandra.

Ovanligt att män söker hjälp

Att söka hjälp eller skydd är fortfarande mycket mer ovanligt för en man. Det är naturligtvis många fler kvinnor som blir utsatta för våld idag, och följaktligen fler kvinnor som söker skydd. En man skall fortfarande vara manlig, en manlighet som totalt försvinner om han måste söka skydd. Det åligger en man att skydda sig själv och kvinnorna i slakten. Att misslyckas med det innebär oftast en total förlust av status och leder till olika slag av förnedring. Även att misslyckats i sitt äktenskap är oerhört skamligt för en man. Även om han oftast skyller på kvinnan, är det mannen som får stå där med skammen.

männerna som offer

Invandrarkvinnor har också lättare att begära hjälp av andra anledningar. De har en större tradition att kunna prata med varandra, än männen har. Framför allt när det gäller relationsfrågor. Män kan sinsemellan förnedra andra, speciellt andra kvinnor, men prata om egna miss-

lyckanden kan de inte göra. Detta leder till att det är fler kvinnor än män som vågar ta kontakt med socialtjänsten, sjukvården eller skolkuratoren, och berätta om sin situation. De har inte lika mycket att förlora som männen och blir dessutom ofta mer positivt mottagna av exempelvis socialtjänsten. Även i vårt västerländska samhälle är det ju svårt för en man att erkänna att han blivit slagen av en kvinna.

Det är lätt för en man att bli offer i det här systemet. En pappa skall skydda sina döttrar och har hela släktens krav på sig att lyckas. Han har därför ingen egentlig egen vilja utan måste hela tiden stå till svars inför till exempel sin egen pappa och sina farbröder. Att i det läget bryta släktens traditioner för att tillåta sin egen dotter att själv välja att gifta sig med en svensk man, kan i praktiken vara helt omöjligt. En enskild man har inget val.

- Att bryta traditionen och ställa upp på sin dotter innebär ofta att bryta med resten av släkten, menar Nejat. Det är inte många män som klarar detta. Framför allt som det handlar om att sätta hela släktens heder på spel.

Även flickornas bröder är fångade i släktens traditioner. Här är det ändå vanligare att våga stå på sin systers sida. Som tonåringar har de en närmare kontakt med det svenska samhället och har därför lättare att ta avstånd från släktens traditioner. Samtidigt blir de oerhört utsatta från alla håll eftersom släktens heder hänger på alla familjemedlemmar. Ofta kan det vara en av bröderna, kanske den yngste, som vågar bryta mönstret och stödja sin syster. Han blir då lika utsatt som hon och behöver minst lika mycket skydd.

” Även flickornas bröder är fångade i släktens traditioner. ”

Som du förstår, säger Nejat, lever många av dessa familjer under ständig stress. Stress och press.

Att ändra attityder tar tid

Det arbete som sker mot hedersvåld i Sverige har ibland fått kritik för att det mest handlar om att skydda redan utsatta. Undantaget som brukar nämnas är Sharif

Hjälta, unga invandarmän som tydligt och konkret står upp för ett mer jämställt sätt att tänka. Även Grynings skyddsboende handlar mycket om just skydd. Nejats arbetsuppgifter som skyddskonsulent är delvis annorlunda. Hon skall se om det går att lösa en hedersrelaterad familjekonflikt utan att det behöver innebära att någon måste ha fortsatt skydd. Detta kan ske på flera sätt.

- Det bästa är naturligtvis om det går att förändra familjens, släktens, attityd till hela hedersbegreppet, säger Nejat. Detta är väldigt svårt och oftast omöjligt. Attitydförändringar tar tid, och måste många gånger få ta tid. Det kan fungera i familjer där det exempelvis finns en pappa som själv kommit fram till att han vill ge sina döttrar en viss frihet men inte riktigt vet hur han skall göra detta.

Vanligare är att det handlar om olika former av förhandlingslösningar. Att hitta lösningar som hela släkten, ibland flera släkter, kan acceptera. Nejat berättar att hon ibland fått ta åtskilliga kontakter både i Sverige och utomlands. Med rätt bemötande och stor respekt, det gäller till exempel att acceptera att det är mannen som är familjens överhuvud, så går det att hitta lösningar som alla kan acceptera utan att familjens heder blir lidande, och utan att någon kommer till skada.

Män får aldrig visa sin svaghet, måste visa sin styrka. Detta samtidigt som hederskulturen egentligen i vissa avseenden förminskar mannen. Det är ju kvinnan själv som genom att täcka sin kropp skall hindra mannen, själv kan han inte tygla

sina lustar. Men, menar Nejat, antagligen är männen inte själva medvetna om det här. Och, fortsätter hon, det är likadant i Sverige. Visserligen säger vi att en kvinna skall kunna klä sig hur som helst utan att behöva riskera att bli våldtagen. Men samtidigt handlar en stor del av rättegången efteråt i praktiken om hur kvinnan varit klädd och hur hon levt sitt tidigare liv. Inte heller vi i Sverige verkar tro att mannen själv kan ta ansvar för sina egna handlingar.

- Vi måste, avslutar Nejat, arbeta för att både män och kvinnor skall ha rätt att ta ansvar för sina egna handlingar. Först då kan vi komma en bit på väg mot att alla också kan få bestämma över sitt eget liv.

Jan Bennet
jan.bennet@gryning.se

Unga kriminella

Jag träffar Maria Lundgren Dellgran, Jenny Lööf och Even Magnusson för ett samtal om vilka som hamnar i ungdomskriminalitet i Göteborg. Maria och Jenny arbetar på Ung och Trygg som verkar för samverkan i stadsdelarna mot bland annat gängkriminalitet. Even är ungdomsutredare vid polisen.

Jag frågar vilka killar de ser i de kriminella sammanhangen, vilka de är och var de kommer ifrån. Even berättar att polisen har gjort riskbedömningar på många av dessa killar. Riskbedömningen ger information om ungdomens bakgrund och hur det kan förväntas gå för ungdomarna i framtiden. Det har visat sig i riskbedömningarna att de som blir gängkriminella är väldigt lika andra "värstingar" när det gäller risk och prognos. Even menar att det i många stycken är en klassfråga. Det är ungdomar med dåliga skolresultat med lite stöd hemma. De skolkar och är ofta utsatta för våld i hemmet. Flera är uppvuxna i missbruksmiljöer. De kommer från invandrartäta segregerade förorter. Det är de mest utsatta som rekryteras till de kriminella gängen.

Jag frågar om det är en myt att alla med anknytning till kriminella gäng har gott om pengar och att gänget är deras självklara tillhörighet. Even svarar att de flesta drömmer om att bli vanliga "Svensson". Det kriminella livet framstår ibland som glamoröst. Det finns dock ingen glamour i att vara "en jagad springpojke som bara får göra skitjobb". Det är ett jobbigt och stressigt liv att leva. Maria håller med och säger att flera av de ungdomar de träffar stjälar och rånar för att få mat. De som drar in mycket pengar är få. Maria och Jenny tillägger, att många har invandrabakgrund, men inte alla. De flesta är födda i Sverige.

Hur är det då med tjejerna som finns i samma kretsar som killarna? Even menar att de inte ser så många tjejer. Visst finns det tjejgäng som är kriminella, men de är i minoritet. Trots alla sina andra svårigheter och brister så värnar och skyddar ofta killarna sina flickvänner. Even tror att

flickorna är skötsammare och att de har lättare att ta emot hjälp när det behövs. Samtidigt är alla tre säkra på att många tjejer utnyttjas i de kriminella kretsarna.

Vad får då dessa ungdomar för hjälp? Maria berättar

att Ung och Trygg arbetar med samverkan i stadsdelarna, att de ser mycket möjligheter i detta arbete. Annars är det svårt att peka ut enskilda insatser eftersom hjälpen kan vara allt från kontaktpersoner till institutionsplacering. Even och Maria berättar att man i Göteborg nu bygger ut ett system med särskilda ungdomsåklagare. Detta kommer att korta handläggningsprocesserna och bli bra för ungdomarna.

När jag lämnar Ung och Trygg efter ett trevligt och informativt samtal känns det ändå lite snopet. Historien de berättar skiljer sig inte så mycket från de historier som berättades på 80-talet om varför det gick snett för vissa ungdomar. Jag hade förväntat mig nya omständigheter med tanke på allt fokus som finns runt kriminella gäng och hur ungdomar rekryteras dit. Men det kanske inte finns några nya sanningar, orsakerna till sociala problem ändras kanske inte så mycket över tid. Det är uttrycken de tar sig som förändras.

Inge Olofsson
Utvecklingschef
inge.olofsson@gryning.se

Jenny Lööf, Even Magnusson, Maria Lundgren Dellgran

Män och kvinnor - missbruk och beroende - vägar in och ut

Det finns olika ingångar i missbruk/beroende för män och kvinnor. Även tiden i missbruk ser olika ut för män och kvinnor. Behandlingen för de bägge könen skiljer sig även den åt.

Vägen in

De flesta som fastnar i ett drogberoende gör det för att drogen ger lindring i en annars kaotisk och oförutsägbar tillvaro. Det finns ofta problem i familjen: psykiska, ekonomiska och sociala problem. Tidiga normbrott i form av snatterier, skolk och tobaksrökning kan leda till missbruk av narkotika och alkohol som sedan övergår i ett beroende. Detta kan i sin tur leda till kriminalitet och fängelsevistelser. Detta är en typiskt manlig ingång i missbruk även om det inte är ovanligt att kvinnor hamnar i missbruk av samma skäl. Annars är partnervägen vanlig för kvinnliga missbrukare, de blir introducerade av en, oftast äldre, pojkvän.

En annan väg in i missbruk som är vanligare hos kvinnor än män är självmedicineringens väg. En ångestfylld tonårstid med förväntningar och krav kan leda till olika former av missbruk som alkohol, bensodiazepiner och amfetamin.

Andra vägar in i ett missbruk kan vara ett liberalt och kamratorienterat sammanhang där droger, framförallt, cannabis förekommer.

En del blir så förälskade i drogupplevelsen när de testar att de blir fast. Ofta sker detta när någon är alkoholpåverkad och omdömet nedslätt, de prövar en narkotisk substans som de inte skulle ha provat annars.

Det har även visat sig att syskon till narkotikamissbrukare löper större risk att hamna i missbruk än vad de som saknar narkotikamissbrukande syskon.

Missbrukstiden

Tiden i missbruk ser olika ut inte enbart med avseende på kön utan framför allt beroende på varför missbruket startat och vidmakthållits. Grovt sätt kan man skilja på två orsaker till att ett missbruk vidmakthålls: antingen för att fly olust eller söka lust.

För några år sedan gjordes en undersökning i Göteborg med namnet ”Upptäckten av det kvinnliga perspektivet” (Annika Hallén Hemb och Pia Olsson, FoU i Väst Rapport 3.2002) Undersökningen visar att det fanns könsspecifika skillnader när det gäller val av drog. Flickorna föredrog amfetamin. Denna drog gav dem en kraftigt förhöjd självkänsla. Känslor av att inte duga och fulhet försvann när de använde amfetamin. Det fick dem även att gå ner i vikt. Pojkarna i undersökningen hade huvudsakligen cannabis som huvuddrog. Cannabisen tillät pojkarna vara kvar i en kravlös och kamratorienterad tillvaro.

Missbruksvärlden ställer stora krav på sina aktörer. Drogerna skall finansieras. Detta sker i regel genom stöld häleri eller lagning. Även bedrägerier och prostitution är sätt att komma över pengar till droger.

Det finns tydliga hierarkier där kvinnor oftast befinner sig längst ner. Inte sällan försörjer kvinnan sin heroinberoende pojkvän genom prostitution.

Missbruksvärlden är väldigt könskonserverativ. De mönster och roller som finns i övriga samhället finns även i missbruksvärlden och där ofta mycket tydligare än i andra sammanhang: kvinnor tar om hand och män blir omhändertagna.

Vid någon punkt försöker de flesta med missbruk ta sig ur sina problem. Detta kan ske genom att det händer något omtumlande; de blir häktade, överdoserar eller ser en nära vän dö. En vanlig orsak till att kvinnor försöker ta sig ur ett missbruk är att de blir gravida.

Vägen ut

Den enskilt vanligaste vägen ut ur ett missbruk är spontanläkning, det vill säga

personen bestämmer sig för att lämna missbruket och gör detta. Ofta är detta personer som har stark stöttning från omgivningen parat med stark egenvilja. Det kan ha varit någon av de orsaker som nämnts ovan som fått, till exempel kvinnan att prioritera sin graviditet.

Behandling av missbruk/beroende bör inte vara samkönad av skäl som berörs ovan: samkönad behandling är bra för män, motsatsen gäller ej.

Män och kvinnor påverkas olika av droger. Kvinnor utvecklar medicinska skador snabbare än män. Kvinnor med missbruk/beroende har oftare psykiska problem än män och de är ofta utsatta för våld och sexuella övergrepp. En särskilt allvarlig omständighet är att unga kvinnor debuterar i sprutmisbruk två år tidigare än pojkar med risk för överdos, hepatit och HIV.

Prognosen för kvinnor i behandling är något bättre än för män i behandling. Kvinnor svarar också bättre på tvångsvård än män.

Enkelt uttryckt så fokuserar kvinnobehandling på ”varandet” och behandling för män på ”görandet”. Huvudingrediensen i kvinnans behandling är ofta en ganska lång psykoterapi och fokus på det typiskt kvinnliga. För män är det ofta fokus på att utföra något varvat med en samtalsbehandling.

Alf Bengtsson
Lärjeholms motivationshem
alf.bengtsson@gryning.se

Man eller kvinna i behandlingsarbetet - gör det någon skillnad?

När kan det vara en fördel eller en utmaning att vara en man i behandlingsarbetet? Jag träffade Tommy och Mari i Grynings familjeteam i Skaraborg för få veta hur de ser på frågan.

Grynings Familjeteam har funnits i fem år. Det är en mobil öppenvårdsverksamhet som erbjuder utrednings- och behandlingsinsatser kring barn, ungdomar och familjer, oftast i familjernas hem. Fokus är på barnens behov, föräldrarnas föräldraförmåga och förändringsförmåga.

Tillgång att vara en man och en kvinna

Tommy och Mari berättar växelvis. När familjeteamet skapades fokuserade vi inte så mycket på könets betydelse. Nu ser vi däremot att det är en tillgång att vara en man och en kvinna. I lagom ålder! – tillägger Mari skrattande mot Tommy. Det är bra för klienterna att kunna möta både en man och en kvinna, särskilt i parsamtal när parterna inte kan tala med varandra. Att Mari och Tommy är överens bevisas av deras ömsesidiga nickanden.

Familjeteamets uppdrag handlar ofta om ensamstående kvinnor med barn som utreds eller behöver stöd. Att ha olika perspektiv utifrån kön är ofta nödvändigt och en fördel. Man ser olika saker och kan ha olika infallsvinklar i situationerna som man ställs inför. Vi ser olika saker hemma hos familjerna.

En eftertänksam fundering från Tommy är att det särskilt i mötet med invandrare kan vara betydelsefullt för klienten att träffa en man. Det kanske ökar förtroendet.

Mari Kristoffersson är socionom och Tommy Larsson fritidsledare. Båda har terapeutiska vidareutbildningar. De har tidigare arbetat på Solsidans akut-, utrednings- och behandlingshem med barn och familjer i 20 år med Mari som institutionschef och Tommy som behandlingsassistent och senare som biträdande institutionschef.

En annan tanke som Tommy har är att han som man kanske i någon mån kan modifiera kvinnors bild av män på ett positivt sätt. Mari nämner vikten av manliga förebilder för pojkar som lever i kvinnodominerade miljöer.

Man till man

Tommy upplever att han kan möta män på ett sätt som Mari inte kan. Både i sättet att uttrycka sig och utifrån sina erfarenheter. Särskilt i början av en samarbetsrelation kan han hänvisa till sina ”mer manliga” erfarenheter och genom detta vinna viss ökad tillit och samhörighet. Tommy tillägger att i och för sig kan Mari också berätta om att hon t ex jagar älg, vilket kan uppfattas som manligt och respektgivande eller förtroendeskapande för männen.

Humor är ett friskt inslag i samtalet och den, påpekar Mari, är också viktigt att kunna ha även inför och tillsammans med klienterna.

Det uttrycks ibland att kvinnligt och manligt är två olika kommunikationssätt. Märker Tommy och Mari detta och i så fall hur?

Tommy och Mari är överens om att det inte finns någon generell skillnad mellan mannens och kvinnans empatiska förmåga, men den kan ta sig olika uttryck. Tommy säger att när det handlar om att skapa förståelse mellan parterna i ett par är det viktigt att kunna vara pedagogisk. Då kan det innebära en avgörande skillnad att det är en man som kan beskriva för en annan man, hur kvinnor kan känna och uppleva saker.

Dessutom att vara två och av olika kön är bra även för rättsäkerheten i utredningar och observationer. Man kan lättare bevaka fler perspektiv och förstå olika uttryck. De upplever inte att någon av dem skulle ha lättare att tala om känslor generellt. Men pratar, säger Tommy och skrattar, *det* gör Mari mycket mer!

Släppa på machorollen

I behandlingskontakter har Tommy och Mari upplevt att i en relation mellan man och man behöver inte klienten upprätthålla sin manlighet på ett sådant sätt, som det ibland verkar bli när man möter en kvinnlig behandlare. Ibland har de märkt att mannen får en onödigt stöddig jargong när Mari är med och då har de bestämt att Tommy ska ha samtalen.

Vad och hur ska en man göra?

Kommunikation är så mycket mer än bara ord. Vi behöver ha en stor medvetenhet om vad en man kan kommunicera icke-verbalt, i sammanhang där det oftast finns

kvinnlig personal. Alltså, vad och hur gör jag som man i ett kvinnodominerat yrke? Att inte göra som kvinnorna gör. Det kan bli fel t ex med tanke på beröring och annat kroppsspråk. Det är väldigt viktigt att respektera gränser. Många klienter kan vara ganska gränslösa eller ha otydliga gränser. Då får vi hjälpa dem att skapa gränser även för kroppsuttryck och sedan respektera dessa gränser.

Ett exempel på en känslig situation för en man, jämfört med en kvinnlig kollega, kan vara att komma hem till en kvinna som går halvklädd. Ska man be henne att ta på sig mer kläder? Mari säger att för henne är det bara att säga neutralt lite i förbifarten: ”Fryser du inte?” Kanske lite mer komplicerat för en man. Båda nickar återigen över att det är viktigt att vara medveten om könets betydelse för klienterna i olika situationer. Tommy tänker att det kanske är det som gör att män i Gryning oftast jobbar med ungdomar och kvinnor med barn och deras mammor. Det kanske är lättare för män att möta tonårstjejer än vuxna kvinnor som är mer i ens egen ålder.

Om olika sysslor

Tommy och Mari gör en reflektion över sin uppdelning av vissa sysslor som känns passande eller mindre passande med hänvisning till könet. När de ibland praktiskt hjälper till i kaotiska hem, så som att sortera tvätthögar med t ex kvinnans underkläder i, då gör Tommy inte sådant. Det skulle kännas gränsöverskridande för den kvinnliga intimiteten.

Annars blir det ju ibland lite mer en traditionell uppdelning, typ med att Tommy hjälper till att följa med och köra skräp till tippen medan Mari diskar! Skratt från båda! När det någon gång är kaos i någon familjesituation gör Mari och Tommy en uppdelning mellan sig utifrån situationen och den kan ibland vara kopplad till kön.

Man och kvinna

På min fiktiva fråga ”Om ert team skulle utökas med en medarbetare till, vilket kön skulle den personen ha?” blir Maris snabba svar, med ögonkontakt med Tommy: Det skulle inte spela någon roll om det var en man eller kvinna. Att det är ”rätt” person som kan samarbeta med oss, är det viktigaste. Men om det skulle vara frågan om ett nytt team med två, skulle det absolut vara en man och en kvinna.

*Majja-Riitta Ottemo
majja-riitta.ottemo@gryning.se*

Det är aldrig roligt att tillhöra

Hur är det att vara man och arbeta inom Gryning? Hur kan företaget göra för att behålla de män som är ansatta idag? Och varför vill vi egentligen öka andelen män på våra institutioner? Det var en del av de frågor som diskuterades när Jan Bennet träffade Mattias Johansson, behandlingssekreterare på Solsidan, Grynings personalchef Barbro Larsson och verksamhetsområdeschef Niels Elvhammar. Citatet i rubriken är en del av Mattias svar på frågan vad vi män egentligen vill med att ta upp diskussionen om manligt kvinnligt. Varför vill vi bli fler män?

Diskussionen kom till stor del att handla om hur Gryning kan skapa en miljö dit även män söker sig. En miljö där män i framtiden inte självklart bara utgör en liten minoritet.

”Kanske är det nu dags att verkligen starta en mansgrupp. Men måste den bestå av enbart män?”

Barbro Larsson

Niels:

Egentligen handlar det om att skapa en miljö som är positiv för både män och kvinnor. Vi får inte gå i fällan att polarisera och ställa männens situation mot kvinnornas, dvs. där den pågående debatten kring kön och jämställdhet ofta hamnar.

Barbro:

Men vi får inte glömma att det fortfarande är mest kvinnor som söker sig till oss. Jag tror att vi aktivt måste göra något för att göra yrket mer attraktivt. Vi måste redan i skolan och berätta vad det handlar om. Vi måste få mer män att söka de högskoleutbildningar vi eftersträvar.

Niels:

Samtidigt handlar det om att vi måste reda ut för oss själva vad vi verkligen vill. Varför vi vill ha in mer män. Det är en paradox att vi diskuterat detta med manligt/kvinnligt i många år, samtidigt som vi fortsätter som vanligt. Jag tror att det beror på att vi är oklara över vad som är bra. Skall vi fortsätta att skicka fram männen när det blir konflikter med våra tonåringar eller skall vi

visa att kvinnorna klarar av detta lika bra eller bättre med sin mjukare framtoning? Mansrollen är ifrågasatt på alla möjliga områden. Ofta förnekas sidor som drar åt det manliga hållet. Vi anställer män för att vi vill ha manlighet, samtidigt som vi blir kritiserade när vi visar vår manlighet. Så länge vi är förvirrade fortsätter vi i gamla hjulspår.

Barbro:

Det är kanske därför vi inte tillsatt den mansgrupp som vi så länge talat om i olika sammanhang.

Mattias:

Frågan är om inte en sådan grupp är omöjlig att bilda, för att den direkt skulle misstänkliggöras av kvinnorna på arbetsplatsen. Det skulle ifrågasättas varför vi träffades, vad vi skulle hitta på nu etc. Frågor som aldrig ställs i ett sammanhang när det bildas kvinnliga nätverk av olika slag.

Barbro:

Men även kvinnorna i organisationen är intresserade av att få in mer män. Kanske är det nu dags att bilda en mansgrupp. Men måste den bestå av enbart män? Varför inte starta en grupp som får till uppgift att komma med förslag på vad vi kan göra för att locka män att utbilda sig till behandlare. Titta på vad Gryning skulle kunna göra för att bli attraktivare för män. En grupp bestående av både män och kvinnor.

Mattias:

Det låter som en bra idé. Jag har funderat mycket på den förvirring som Niels pratar om. När får jag lov att vara man och när skall jag helst uppföra mig som en kvinna. Jag förväntas föra in någon slags manligt perspektiv i den kvinnliga värld jag arbetar i. Samtidigt är det lätt för oss män att, utan att tänka på det, anpassa oss till majoritetens, kvinnornas, sätt att vara. Att diskutera detta i en grupp med både män och kvinnor vore intressant. Kan det sedan leda till mindre förvirring och jämnare könsfördelning, vore det ännu roligare.

en minoritet

Barbro:

En sak som jag upplever starkt är att de män som verkligen söker sig till institutionsvården, vet vad det handlar om. De förväntar sig inte att få arbeta med små gulliga barn utan har tagit ställning för att det verkligen handlar om att hjälpa de som hamnat snett i tillvaron.

Mattias:

Även det känner jag igen! En del kvinnor på våra institutioner reagerar som om de egentligen borde arbeta på dagis och träffa barn som hela tiden tycker att de är världens bästa fröken. Den typen av respons kan vi som jobbar inom Gryning inte förvänta oss. Vi måste istället få en kick när vi ser att barn som mår dåligt, mår lite, lite bättre.

Niels:

Det handlar om att ha utbildning nog att klara av att ta hand om barn som verkligen far illa. Jag tror också att vi måste fortsätta att fundera över vad vi har för karriärvägar. Ungdomar idag är oerhört målmedvetna i sitt yrkesval och planerar

framåt på ett helt annat sätt än vad vi gjorde på vår tid. Sedan går det naturligtvis inte att bortse från lönen. Våra ingångslöner är ofta inte sämre än i andra yrken inom humanistiska områden, men vi måste kunna erbjuda en attraktiv utveckling.

Barbro:

Kan vi erbjuda plats för verkligt professionella behandlare, så kommer vi bort från det här med manligt kontra kvinnligt. Att vi satsar på nya metoder borde också resultera i att vi får behålla kompetent arbetskraft. Kan vi göra riktade insatser mot män när det gäller spetsutbildning?

Mattias:

Går det att satsa på utbildning för manlig personal utan att kvinnorna känner sig diskriminerade?

Barbro:

Eftersom männen är under-representerade i Gryning tror jag att vi på olika sätt behöver lyfta upp män.

Mattias:

För mig handlar det mycket om att ha en arbetsplats där jag trivs och känner att jag behövs. Jag tycker framförallt om själva uppdraget. Jag är också övertygad om att nästa generations behandlare, de som idag är under trettio, tänker annorlunda än de flesta i min ålder gör. För dem är det självklart att det skall vara mer lika.

” Vi får inte gå i fällan att polarisera och ställa människans situation mot kvinnornas ”

Niels Elvhammar

I både hemmen och exempelvis sportvärlden börjar det bli mindre tal om manligt/kvinnligt. Kanske gäller detta också yrkeslivet. Se istället till att de som börjar på Gryning får hjälp och möjlighet att bli bättre i sin yrkesroll och låt det synas i ökat ansvar och bättre lön, så söker sig säkert även män till institutionsvården.

När jag efter en dryg timmes diskussioner försöker avbryta samtalet så är det inte så lätt. Åsikterna är många och det finns mycket mer att säga. Helt klart är ändå att det handlar om att se till att skapa en attraktiv arbetsplats för alla. Då kommer säkert även männen. Själv känner jag just nu att jag i själva verket är en god manlig förebild av den enda anledningen att jag som man valt ett traditionellt kvinnligt yrke.

Jan Bennet

jan.bennet@gryning.se

” Går det att satsa på utbildning för manlig personal utan att kvinnorna känner sig diskriminerade? ”

Mattias Johansson

Placeringsfunktionen

Tel: 031-703 73 48

Barn- och familjebehandlingsenheter

Birkahemmet

Birkagatan 3, 416 56 Göteborg
Tel: 031-25 64 10

Boda familjecentrum

Solvarvsgatan 79, 507 40 Borås
Tel: 033-41 28 42

Bryggan

Tuppffjätsgatan 18, 421 36 Västra Frölunda
Tel: 031-47 21 02

Familjecentrum Göteborg

Londongatan 1, 418 77 Göteborg
Tel: 0705-44 57 54

Hässlehem

Solvarvsgatan 77, 507 40 Borås
Tel: 033-41 28 40

Kristinedal

662 95 Fengerfors
Tel: 0532-230 35

Familjecentrum Fyrbodalen

Sparregatan 7, 462 35 Vänersborg
Tel: 0521-71 13 46

Solsidan

Sturegatan 11, 532 32 Skara
Tel: 0511-208 00

Trollbacken

Olserödsgatan 67 442 42 Kungälv
Tel: 0303-187 00

Ungdomsenheter

Bergiusgården

Box 29, 459 31 Ljungskile
Tel: 0522-216 28

Claesborg

Box 17, 541 21 Skövde
Tel: 0500-48 78 50

Delsjötorp

Töpelsgatan 12-14, 416 55 Göteborg
Tel: 031-84 42 82

Eriksdals flickhem

Eneborgsvägen 2, 541 78 Väsås
Tel: 0500-42 03 90

Hagen

Box 82, 429 22 Kullavik
Tel: 031-93 19 95

Lilla Torp

Iskällareliden 6, 416 55 Göteborg
Tel: 031-707 31 75

Lillgården

Lilla Danska vägen 11,
412 74 Göteborg
Tel: 031-40 89 72

Ramnås

Sveagatan 21, 504 39 Borås
Tel: 033-12 79 60

Snäppan

Forstenagatan 49, 461 43 Trollhättan
Tel: 0520-197 35

Sparregården

Slussvägen 1, 462 54 Vänersborg
Tel: 0521-127 64

Tallbacken

Box 221, 541 25 Skövde
Tel: 0500-48 19 15

Vilgot

Vinköl, Blombacka, 532 94 Skara
Tel: 0511-37 55 43

Missbrukarvård

Lärjeholm

Lärjeholmsvägen 12, 415 25 Göteborg
Tel: 031-48 04 60

Strandgården, Ljungskile

Arödsvägen 1, 459 30 Ljungskile
Tel: 0522-290 96/97

Boende enligt LSS

Kinnegatan

Kinnegatan 27, 531 32 Lidköping
Tel: 0510-204 88

Familjehemsverksamheten

Familjehem Göteborg

Box 5154, 402 26 Göteborg
Tel: 031-703 73 47

Familjehem Vänersborg

Box 306, 462 23 Vänersborg
Tel: 0521-27 56 06

Familjehem Skövde

Villagatan 7, 541 50 Skövde
Tel: 0500-38 18 46

Övriga verksamheter

MST Hisingen

Knipplagatan 4A, 414 74 Göteborg
Tel: 031-83 17 28

MST vid Vänern

Kungsladugårdsvägen 4, 462 54 Vänersborg
Tel: 0521-169 40

Götateamet

Östra sjukhuset PK Huset
Unga vuxna avd 368, 416 85 Göteborg
Tel: 031-19 83 80

Grynings familjeteam

Fabrikgatan 4, 531 30 Lidköping
Tel: 0510-232 12

Resursteamet i Göteborg

Lillatorpsgatan 15, 416 55 Göteborg
Tel: 031-83 26 60

Resursteamet i Alingsås

Göteborgsvägen 9, 441 43 Alingsås
Tel: 0322-197 20

Mira asylboende

Sunnerövägen 3, 441 35 Alingsås
Tel: 0708-47 25 59

Skyddsboendet

Tel: 070-201 98 61, 070-244 33 33